

ופעם שבה בתשובה ונתקבלה. אמר רבי פנחס, חוץ מן הגלות הרביעית שעדיין לא שבה, והכל תלוי בתשובה.

ואמר רבי פנחס, אין לך בכל פעם ופעם שלא עכב הקדוש ברוך הוא את גזר דינה של כנסת ישראל, שבע שמשות, ושבעה יובלות, שמא תחזור בתשובה. זהו שכתוב (שם) ויחל עוד שבעת ימים אחרים, חוץ מהראשונים. וישלח את היונה - בגלות אדום.

ולא יספה שוב אליו עוד - שעד היום לא חזרה בתשובה ולא העירה רוחה. שאמר רבי פנחס, אלמלי חזרה בתשובה, לא נשארה בגלות יום אחד. רבי אליעזר אומר, כל הגליות שגלתה כנסת ישראל, נתן לה הקדוש ברוך הוא זמן וקץ ונתעוררה תמיד בתשובה, וגלות האחרון אין לו קץ וזמן, אלא הכל תלוי בתשובה, שנאמר (דברים ל) ושבת עד ה' אלהיך ושמעת בקלו. וכתוב (שם) אם יהיה נדחף בקצה השמים משם יקבצך ה' אלהיך ומשם יקחך.

אמר לו רבי עקיבא, אם כן, איך יהיה זה לעורר את כלם כאחד בתשובה? מי שהוא בסופי השמים ומי שהוא בסופי הארץ, איך יתחברו כאחד לעשות תשובה?

אמר לו רבי אליעזר: חייך, שאם יחזרו בתשובה ראשי בית הכנסת, או בית כנסת אחד, בזכותם תתכנס כל הגלות, שהקדוש ברוך הוא מסתפל תמיד מתי יחזרו ויעשה להם טוב, שכתוב (ישעיה ל) ולכן יחפה ה' לחננכם, מחפה תמיד אימתי יחזרו בתשובה.

אמר רבי יוסי, יבא זה כזה שאמר רבי פנחס, שכתוב ולא יספה

בתשובה ונתקבלה. אמר רבי פנחס, חוץ מן גלותא רביעאה, דעדיין לא שבה, והכל תלוי בתשובה.

ואמר רבי פנחס, אין לך בכל פעם ופעם, שלא התעכב הקדוש ברוך הוא גזר דינא של כנסת ישראל, שבע שמיטין, ושבע יובלות, שמא תחזור בתשובה. הדא הוא דכתיב, ויחל עוד שבעת ימים אחרים, בר מן קדמאי.

וישלח את היונה, בגלות אדום. ולא יספה שוב אליו עוד, דעד היום לא חזרה בתשובה, ולא העירה רוחה. דאמר רבי פנחס, אלמלי חזרה בתשובה לא נשתיירה בגלות יומא חד. רבי אליעזר אומר, כל הגליות שגלתה כנסת ישראל, נתן לה הקדוש ברוך הוא זמן וקץ, ונתעוררה תמיד בתשובה, וגלות האחרון אין לו קץ וזמן, אלא הכל תלוי בתשובה. שנאמר, (דברים לב) ושבת עד ה' אלהיך ושמעת בקולו. וכתיב, (שם לד) אם יהיה נדחף בקצה השמים משם יקבצך ה' אלהיך ומשם יקחך.

אמר ליה רבי עקיבא, אם כן, היאך יהא דא להתעוררא פולהון פחדא בתשובה, מאן דהוי בסייפי שמיא, ומאן דהוא בסייפי ארעא, היך יתחברון פחדא למעבד תשובה.

אמר לו רבי אליעזר, חייך, דאי יחזרון בתשובה רישי פנישתא, או חדא פנישתא, בזכותם יתכגש כל גלותא, דקודשא בריך הוא איסתכי תדירא, אימתי יחזרון, ויעבד להון טבא, דכתיב (ישעיה ל כח) ולכן יחפה ה' לחננכם. מחפה תמיד אימתי יעשו תשובה. אמר רבי יוסי, אתנא הא, פהא דאמר רבי פנחס, דכתיב ולא יספה שוב אליו עוד.